

R

VEIL-SERIE

LICHT NA HET DUISTER

JACOBUS DE GROOT

No. 559

NOVEMBER 2019

JACOBUS DE GROOT

Jacobus de Groot werd op 26 juli 1696 geboren te 's-Gravenhage. Hij werd al vroeg door zijn ouders aan God toegewijd voor de dienst in Zijn Koninkrijk. Al in zijn jonge jaren kreeg hij onderwijs in het Latijn en het Grieks. Ook stond hij een jaar onder het bijzondere opzicht van ds. B. ten Dam in Kethel van wie hij grondig onderricht kreeg in Hebreeuws en Grieks. Tijdens de bediening van deze predikant kwam er een geweldige opleving van geestelijk leven in die gemeente, waarin ook Jacobus de Groot werd betrokken.

Na dit jaar ging hij in 1716 theologie studeren in Leiden, onder anderen bij de hoogleraren Johannes à Marck en Johannes Wesselius. Kenmerkend voor zijn studententijd was enerzijds een tedere godsvrucht en anderzijds zijn dagelijkse struikelingen die hem zeer verootmoedigden. Er bleef hem geen andere troost over dan alleen Christus en Die gekruisigd. In die tijd verkeerde hij ook in veel aanvechting over het goddelijke gezag van de Bijbel, maar door

het lezen van de Romeinenbrief tilde de Heere hem daar bovenuit. Toch bleef hij in twijfel, zowel over zijn geloof als zijn roeping tot het ambt. Vooral de zonden die voortkwamen uit zijn voortvarende aard bezorgden hem veel strijd. Daardoor bleef hij maar zoeken naar de bewijzen dat hij in Christus rechtvaardig was voor God. Van de Heere Jezus leerde hij hoe ver de goddelijke vergeving zich uitstrekt. Ook las hij over de vele klachten van Gods kinderen over hun dagelijkse afwijkingen, zoals Paulus in Romeinen 7. Dit alles bracht hem tot de overtuiging dat al die twijfelingen de uitwerking waren van schadelijk ongeloof. Dit ongeloof immers wil alleen maar getroost worden door het betrachten van werkheiligheid en vele deugden.

Na de voltooiing van zijn studie deed hij op 1 maart 1722 intrede in zijn eerste gemeente Naaldwijk. Ondanks zijn zwakke gezondheid was hij voor velen daar en in de omgeving tot rijke zegen. In 1728 trouwde hij met Hester Adriana Baartmans, een kleindochter van de bekende vice-admiraal Callenberg. In datzelfde

jaar vertrok hij naar Purmerend, waar hij veel tegenstand ondervond vanwege zijn prediking, maar ook rijke vrucht ontving op het verkondigen van de gekruisigde Christus. In 1738 werd hij geroepen naar Utrecht, zijn laatste gemeente, waar hij op 7 september werd bevestigd. Daar heeft hij met veel vrucht gearbeid. Hij was een krachtige prediker die levendig sprak en de mensen bewoog tot geloof, want velen werden onder zijn bediening getroffen in hun geweten. Ernstig en nauwkeurig verrichtte hij zijn werk, ijverig en toch teder, in woord en daad een voorganger voor jong en oud.

In 1750 kwam er een einde aan zijn bediening door ernstige niersteen. Zijn ziekbed was bijzonder. Zij die hem dagelijks bezochten waren diep onder de indruk van zijn levende geloof in de Middelaar van het verbond, Jezus Christus. Ook daarvan dat hij zich zo onderwierp aan Gods vaderlijke kastijding en door alle pijn heen bleef uitzien naar de toekomstige heerlijkheid.

Hij stierf op 10 augustus 1750, nog maar 54 jaar oud, zeer betreurd door zijn Utrechtse ge-

meente, en door allen voor wie zijn dienst zo zegenrijk was geweest.

Bronnen:

- J.P. de Bie en J. Loosjes, Biographisch Woordenboek van protestantsche godgeleerden in Nederland, deel 3, pg. 369-370.
- De levensschets die ds. G. Bonnet schreef in het hierna genoemde werk.

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands. Ze is afkomstig uit de ‘Verzameling van leer-redenen over verscheidene wigtige stoffen der Heilige Schriftuur’, uitgesproken door den Wel. Eerw. Godzal. en zeer gel. Jacobus de Groot, in zyn Wel. Eerw. leven zeer gelieft en zeer trouw bedienaar des eeuwigen Euangeliums. Het boek werd in 1758 door Van Paddenburg uitgegeven te Utrecht.

LICHT NA HET DUISTER

door

JACOBUS DE GROOT

*“Met het gehoor van het oor heb ik
U gehoord; maar nu ziet U mijn oog.
Daarom verfoei ik mij en ik heb berouw
in stof en as.”*

Job 42:5

Salomo zegt in Spreuken 18: ‘Vóór de verbreking zal het hart des mensen zich verheffen; en de nederigheid gaat vóór de eer (vers 12).’ De inhoud van deze spreuk is wijs en vol godsvrucht. Dit is ook de ervaring in alle tijden geweest. Uit deze gouden spreuk kunnen we twee lessen leren. De eerste is: Voordat een mens iets weet van beproeving en tegenspoed, verheft zijn hart zich. En de tweede: De nederigheid gaat vóór de eer.

Wat de eerste les betreft, zien we dat een mens zich verheft met zijn hart, met zijn gedachten, met zijn verstand en met alles wat hij bezit. Hij denkt niet aan zijn goddeloze toestand en bedorven afkomst. Ja, hij is te vergelijken met een wolk die voorbijgaat. Zijn schoonheid kan vergeleken worden met een bloem op het veld die kort bloeit, maar snel verdwenen is. Daar komt bij dat hij in het oog van de heilige God alleen maar onrein is en geheel schuldig vanwege zijn zonden. Ondanks dit alles is hij vol van zichzelf en van alles wat hij denkt te bezitten; aan God en andere mensen denkt hij niet. Hij spreekt altijd uit de hoogte en zijn hart stroomt over van eigendunk. Het is zó erg dat niet alleen het hart van een goddeloos mens, maar ook van een vrome zo hoog van zichzelf denkt. David is daarvan een voorbeeld. Het was de hoogmoed van zijn hart die hem het volk liet tellen. Ook het hart van Hizkia werd hoogmoedig toen hij van zijn ziekte genezen was. Maar na de hoogmoed komt de vernedering. Het grondwoord wijst op het breken van een hoge boom, een hoog gebouw of van een toren,

die door een orkaan of bliksem getroffen wordt en in stukken wordt gebroken. Ook een mens kan zijn arm of been breken. Ingrijpende tegenslagen kunnen een mens ten val brengen, en kunnen hem eer en aanzien kosten, of zelfs zijn gezondheid of bezittingen. Het is God Die deze tegenslagen zendt om een hoogmoedig mens te vernederen. Als hij zich dan vernedert onder de krachtige hand Gods, zal God hem op Zijn tijd weer verhogen (1 Petrus 5:6).

De tweede les uit de spreuk is: De nederigheid gaat vóór de eer.

Alle mensen zijn erop gericht eer te ontvangen, hetzij de ware eer, hetzij de zelfbedachte eer.

De mensen die God vrezen, komen tot de ware eer, nu al in hun tijdelijke leven en daarna in de eeuwigheid. De weg die tot de eer leidt, is de weg van de nederigheid. Nederigheid betekent ook onderworpenheid. Een mens die door rampen en tegenslagen getroffen wordt, bukt onder de slaande hand van God. Hij verdraagt met geduld de teleurstellingen, het onheil en wat de moeilijkheden ook mogen zijn, en neemt ze gewillig op zich.

U kunt dit zien bij Job, de knecht van God. Zijn hart had zich verheven, maar hoe heeft God hem in zijn eigendunk vernederd! Hoe diep heeft deze man daarna voor God gebogen! Hij klaagt niet meer over zijn zweren. Hij vindt dat hij het verdiend heeft dat hij door een ernstige ziekte verteerd wordt, en hij is bereid in een oprecht berouw te sterven. De Heere had Job uit de droevige omstandigheid verlost, en Hij zegende hem met het dubbele van zijn vroegere bezit. Ik wil u, wie u ook bent, van aanzienlijke of van eenvoudige komaf, rijk of arm, wijs of ongeletterd, met grote of kleine genade, in de persoon van Job laten zien dat de weg naar de verhoging een weg is van diepe verootmoediging. Het is een vrucht die in het leven van een mens met rijke genade gevonden wordt. Als ik u dit kan laten zien, hebt u met zegen geluisterd en heb ik met zegen gepreekt. Als ik in mijn bediening daarin uw voorbeeld kan zijn, zou mijn werk onder u nog meer nut hebben, en zou ik dit als een rijke zegen ervaren. De God in de hemel schenke u en mij dit grote voorrecht.

In onze tekst zijn er twee zaken die onze aandacht vragen.

1. De grote genade die God aan Job heeft bewezen: *‘Met het gehoor van het oor heb ik U gehoord; maar nu ziet U mijn oog’* (vers 5).
2. De diepe verootmoediging die dat in zijn hart uitwerkt: *‘Daarom verfoei ik mij en ik heb berouw in stof en as’* (vers 6).¹

In de eerste plaats moeten we erop letten op Wie Job zijn oor en oog heeft gericht. Het is de HEERE (vers 1), de Drie-enige God, de HEERE in Zijn volmaakte eigenschappen, de HEERE in de wegen van Zijn voorzienigheid. Het is de HEERE, over Wiens handelen Job met zijn vrienden diepe meningsverschillen had gekregen, namelijk over de goddelijke voorzienigheid. De vrienden van Job hebben zich vergist en daarin gezondigd, maar Job heeft dit leerstuk op een rechte manier uiteengezet, verdedigd en zijn vrienden ten slotte overtuigd. Zij gingen te veel uit van de gedachte dat de

1 Aan de behandeling van dit vers is ds. De Groot in deze preek niet toegekomen. De vervolgpreek over vers 6 zal D.V. in 2020 in de Reveil-serie verschijnen.

Heere in Zijn voorzienigheid Zijn kinderen in alles zegent, maar de goddeloze mensen met tegenslagen straft. Ze pasten deze regel strikt toe op Job, die door God zo diep getroffen was. Ze kwamen tot de conclusie dat Job een goddeloos mens moest zijn of een huichelaar die God wilde straffen. Dit was een goddeloze gedachte, en dan te bedenken dat zij vrome mensen waren die God oprecht kenden en dienden! De Heere was dan ook zeer toornig op hen. Hij zei tegen Elifaz: ‘Mijn toorn is ontstoken tegen u, en tegen uw twee vrienden, want gij hebt niet recht van Mij gesproken, zoals Mijn knecht Job’ (vers 7).

Zij schreven God als het ware voor hoe Hij moest handelen met Job, en ze deden daarmee tekort aan Zijn vrije en soevereine wil. Ze deden Job te kort door hem te veroordelen, terwijl hij toch het juiste inzicht had. God geeft soms aan vrome mensen allerlei tegenslagen, terwijl het goddeloze mensen voor de wind gaat. Job verdedigt zich dat zijn vrienden hem niet mogen verdenken van goddeloosheid om zijn ellende. Integendeel, hij beroept zich op de alwe-

tendheid van God. Hij pleit op God Die Hem straft in Zijn vrije en onafhankelijke wil, maar hij vertrouwt er ook op dat God zijn vroomheid en oprechtheid zal laten zien.

In dit opzicht heeft Job recht gesproken, maar hij heeft in zijn toestand (waarin hij niet schuldig was) onvoorzichtige en niet te verantwoorden uitdrukkingen gebruikt.

Zeker, toen hij zich verdedigde dat hij onschuldig was en niet in grote zonden leefde, sprak hij oprecht over zichzelf en over de Heere. De zware beproevingen die hij nu ondervindt, zijn niet gekomen vanwege de zonden waarvan ze hem beschuldigen. God werkt in Zijn voorzienigheid vaak anders dan wij denken; goddeloze mensen hebben dikwijls voorspoed en vrome mensen tegenspoed. In de veronderstelling dat God op hem vertoornd was en hem daarin tekortdeed, uitte Job zijn bittere klachten, maar zijn tere liefde en vrees voor God bleven bestaan.

De satan heeft dag en nacht zijn vurige pijlen op Job afgeschoten om hem tot afval te verleiden, maar Job wilde liever onschuldig sterven

onder de strengheid van zijn vertoornde God, dan zijn geloof verloochenen en zijn hart met verkeerde gedachten besmetten. Al had Job te sterke en oneerbiedige woorden gebruikt en daarin grenzen overschreden, God Die zijn hart kende, wilde hem dat vergeven.

Nadat Job zijn vrienden het zwijgen had opgelegd, verscheen God om een definitief oordeel uit te spreken over hun meningsverschil en om Job ootmoedig te houden. Job had God ter verantwoording geroepen met de uitspraak dat hij geheel onschuldig was. De Heere wilde deze hoogmoed in Job niet toelaten. De Heere geeft niet direct een antwoord over het geschilpunt met zijn vrienden; dat doet Hij pas als Job tot inkeer gekomen is. Job moet eerst weten wie God is en wie hijzelf is, die met God wilde redetwisten. God stelt hem enige vragen over de wonderen van de natuur die hij niet kan beantwoorden, omdat hij daar blind voor is. Dit is de juiste weg om hem in zijn eigen ogen klein te maken, en wat is de uitwerking? ‘Toen antwoordde Job de HEERE, en zeide: Zie, ik

ben te gering; wat zou ik U antwoorden? Ik leg mijn hand op mijn mond. Eenmaal heb ik gesproken, maar zal niet antwoorden; of tweemaal, maar zal niet voortvaren' (Job 39: 36-38). God gaat verder en roept hem voor de tweede maal ter verantwoording en laat hem zien dat een mens met God niet kan twisten, omdat Gods kracht niet gemeten kan worden. Een mens moet het afleggen tegen een Behemoth en een Leviathan, die door God geschapen zijn. Job geeft in het hoofdstuk van onze tekst een antwoord. Hij erkent dat God wijs is in Zijn beleid en dat Hij krachtige daden doet. 'Ik weet', zegt hij, 'dat Gij alles vermoogt, en dat geen van Uw gedachten kan afgesneden worden' (vers 2). Hij belijdt dat hij in zijn onkunde lichtvaardig en ongepast gesproken heeft. 'Wie is hij, zegt Gij, die de raad verbergt zonder wetenschap? Zo heb ik dan verhaald, wat ik niet verstond, dingen die voor mij te wonderbaar waren, die ik niet wist' (vers 3). Hij gaat nu God vragen om onderwijs. Nu wordt hij in plaats van een man die het weet, een nederige leerling. 'Hoor toch, en ik zal

spreken; ik zal U vragen, en onderricht Gij mij' (vers 4). In vers 6 zien we dat het onderwijs van God Job diep ootmoedig maakt. Nu God Zich duidelijker aan hem heeft bekendgemaakt, is hij meer ontvankelijk om in wijsheid en heiligheid toe te nemen.

Job spreekt over de genade die God hem bewezen heeft in de vorige tijd, maar ook in de tijd die nog komt. Met betrekking tot de verleden tijd zegt hij: 'Met het gehoor van het oor heb ik U gehoord.'

Ik wil uit deze woorden niet afleiden dat hij vroeger slechts door middel van verhalen of geruchten over God hoorde spreken, maar dat nog veel voor hem verborgen was. Ook ben ik het niet eens met de Joodse uitleggers die zeggen dat Job nu pas de geest van de profetie ontvangen heeft, terwijl hij vroeger er slechts duidelijk over had horen spreken. Sommigen denken dat Job spreekt over het verschil in zijn omstandigheden. Alsof Job zegt: Eerst hoorde ik, maar nu zie ik het ook, en daarin ben ik veel wijzer geworden, omdat de ervaring van het

zien verder gaat dan het horen.
Ik denk echter aan heel andere dingen.
God maakt gebruik van hulpmiddelen, als Hij tot ons spreekt. Hij spreekt tot ons door middel van Zijn werken in de natuur, maar vooral door Zijn dienaren en goddelijke openbaringen. Zo heeft Job ook de Heere op verschillende manieren horen spreken. Hij heeft de stem van God gehoord in de natuur, want Job was een zeer wijze man. Hij heeft de Heere ook horen spreken in de genade. De Heere had toen ook zijn predikers. Henoeh en Noach hebben in de eerste wereld de verborgenheden van de godzaligheid verkondigd. Bildad wijst Job op de lessen van zijn voorouders, en die zullen Job ongetwijfeld onderwezen hebben.
Volgens de Hebreeuwse spreekwijze heeft hij ingespannen en aandachtig geluisterd; hij heeft met zijn oren gehoord. Ja, hij heeft het ook geloofd. Hoe ver hij gevorderd was in de leer van de ware godzaligheid, heeft hij getoond toen hij sprak over de Behoeder van mensen, over de Verlosser, over de Wortel der zaak en over de Gezant en Uitlegger.

Gods stem wordt ook gehoord als Hij direct tot ons spreekt, zonder gebruik te maken van middelen. God sprak van mond tot mond met Adam, met Samuël, met Israël, met Mozes, en dit was ook in de tijd van Job niet ongewoon. Met Mozes sprak God op méér dan één manier, en van Abraham wordt op verschillende plaatsen geschreven dat God met hem sprak.

Job, die een bijzondere vriend van God was, zal dit voorrecht ook vaak genoten hebben. Wij lezen in de hoofdstukken 38-41 dat de Heere uitvoerig met Job gesproken heeft en dat Job daarin rijk gezegend is. Dit onderwijs heeft hij hem wijzer gemaakt dan alles wat hij van andere leraars gehoord heeft. De liefde van zijn hart ging uit naar God en naar de weg tot de zaligheid.

Maar nu laat God Zich nog duidelijker kennen en daardoor wordt het geluk van Job alleen maar rijker. Naast hetgeen hij gehoord heeft, zegt hij: 'Maar nu ziet U mijn oog'. Het gehoor en het gezicht zijn twee voortreffelijke zintuigen die de Heere in Zijn almacht en wijsheid geschapen heeft. Het oor is de deur die toegang

geeft tot de wijsheid, en met het oog kunnen we veel dingen waarnemen. Met het oog kunnen we de dingen met meer zekerheid waarnemen dan met het gehoor. Om die reden zegt Johannes: ‘En die het gezien heeft, die heeft het getuigd, en zijn getuigenis is waarachtig’ (Johannes 19:35). Als het oog en het oor beide iets hebben waargenomen, is er geen twijfel meer mogelijk. ‘Zie, dat alles heeft mijn oog gezien, mijn oor gehoord en verstaan’ (Job 13:1). ‘Hetgeen wij dan gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u’ (1 Johannes 1:3).

De satan heeft in zijn gesprek met Eva van deze twee zintuigen gebruik gemaakt; hij liet haar ook de begeerlijke vrucht zien. God heeft Zich niet alleen door het gehoor, maar ook door het gezicht aan Job bekend gemaakt. God kan als een geestelijk Wezen met het oog niet worden gezien. ‘Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard’ (Johannes 1:18).

Als er gesproken wordt over het zien van God, laat God Zich soms zien in uiterlijke tekenen of

in een droom. Mozes zag de aanwezigheid van God in het uiterlijke teken van het brandende braambos. Het volk Israël kreeg van de Heere de vuur- en de wolkkolom als een teken. De Heere werd ook wel eens gezien in een visioen of een geestvervoering. Hij verscheen soms in een menselijke gedaante, zoals Hij eenmaal in een menselijk lichaam als de Zoon van God verschijnen zou.

God kan Zich ook met meer helderheid vertonen voor het inwendig oog van het hart. Er is een spreekwoord dat luidt: Een ooggetuige is zekerder dan tien oorgetuigen. Zo moeten we ook de woorden van Job opvatten. Door het zien werd zijn verstand méér verlicht en kreeg hij meer zicht op het handelen van God.

Het is voor ons de vraag hoe we ons deze verschijning moeten voorstellen. Eusebius schrijft dat de oude uitleggers hier gedacht hebben aan een uitwendige hemelse verschijning van de Zoon van God in het vlees, zoals Hij ook verscheen aan Abraham. Als dit waar is, kon Job door deze verschijning uit de goddelijke ver-

borgenheden veel bijzondere lessen leren. De tekst geeft echter geen aanleiding om dit te geloven, omdat er niet gesproken wordt over een uitwendig teken. Andere uitleggers denken dat God Zijn heerlijkheid heeft getoond in het teken van een wolk. Het is mogelijk dat God aan Job een zichtbaar teken heeft gegeven, maar dan met het doel hem meer inzicht en duidelijkheid te geven in het werk, de eer en de dienst van God.

Om die reden geloven wij dat hier sprake is van een inwendig en geestelijk zien. De Israëlieten zagen dagelijks dat God hun het teken van de vuur- en wolkkolom gaf, maar de betekenis was voor hen enigszins verborgen. Ja, zelfs Mozes (Exodus 3) en ook Petrus (Handelingen 10:10-17) hadden naast de tekenen het onderwijs door het Woord nodig. God is een Geest en kan dus met het menselijke oog niet gezien worden. De mens kan slechts enige zwakke afbeeldingen van God zien, maar voor het onderscheiden van de diepe en geestelijke inhoud is een verlicht verstand en goddelijk onderwijs nodig.

Zo ging het ook met Job. Als God aan Job een teken gaf van Zijn heerlijkheid, Zijn wijsheid en almacht, dan gaf Hij aan zijn hart ook het inwendige onderwijs van Zijn Geest. Job begreep de inhoud van het teken; hij zag nu de Heere met de ogen van zijn lichaam en van zijn hart. Wat een zalig onderwijs! God geeft op een andere manier onderwijs dan de mensen. God had Job door middel van mensen onderwezen. Hij had Job onderwezen door zware beproevingen, ja, het oor van zijn hart geopend. Maar nu geeft God hem dieper onderwijs zodat hij het zag en begreep.

Ik wil nu nagaan wat de Bijbel heeft gemeld over het geestelijke zien van Job - over het zien met lichamelijke ogen is niets beschreven - en wat Job nu meer van God gezien heeft dan voorheen.

Job zal een dieper inzicht ontvangen hebben in de deugden van God. Zoals God volmaakt is in Zichzelf, is Hij ook in Zijn majesteit volmaakt. Als we God bij een oceaan vergelijken, is Job niet meer dan een druppel, ja minder dan niets.

Vergeleken met de wijsheid van God, is hij niet meer dan dwaasheid; naast Gods almacht is hij enkel onmacht; naast Gods heiligheid is hij enkel onheiligheid. Job gebruikt maar weinig woorden, omdat hij in de nabijheid van God geen woorden meer overhoudt.

Job zal nu méér van God zien in Zijn werk als Rechter. Hij voelt dat hij gedagvaard wordt om zich te verantwoorden over zijn lichtvaardige woorden en ongepaste uitdrukkingen. Hij heeft gezegd: ‘Och, of ik wist dat ik Hem vinden zou, ik zou tot Zijn stoel komen. Ik zou het recht voor Zijn aangezicht ordelijk voorstellen, en mijn mond zou ik met verdedigingen vervullen’ (Job 23:3-4). Maar nu moet hij voor de dag komen, hij mag zich niet langer verbergen. Het oog van God dringt door tot het diepste van zijn hart. Hij is voor God als een open boek, terwijl hij bevend denkt aan de grootheid van Gods macht.

Job heeft gezien dat God in Zijn absolute en allesomvattende gezag geen rekenschap geeft van Zijn daden. Job wil niet langer met God twisten en niet meer vragen naar het waarom.

God doet met Zijn schepselen wat Hij wil. Job voelt zich schuldig tegenover God, al is hij onschuldig tegenover andere mensen. Hij ziet de verdorvenheid van zijn eigen hart, en hij weet dat hij in de ogen van God een gruwelijke en vuile zondaar is. Hij stemt in met Habakuk: ‘Zwijg voor Zijn aangezicht, gij ganse aarde!’ (Habakuk 2:20).

Ja, Job zal God ook gezien hebben op Zijn troon van genade. Hij heeft de barmhartigheid en de voorbede van zijn Goël en Verlosser gezien. Het leefde in zijn hart: ‘Waarlijk, ik weet dat het zo is; want hoe zou de mens rechtvaardig zijn bij God? Zo Hij lust heeft om met hem te twisten, niet één uit duizend zal hij Hem beantwoorden’ (Job 9:2-3). Hij ervaart nu de overvloedige genade die aan ellendige en schuldverslagen rebellen bewezen wordt. Hij zal met vrijmoedigheid tot de troon der genade gekomen zijn waarop Hij God zag zitten. Job zal wellicht ook de bijzondere liefde van God ervaren hebben. Als een zondaar God op Zijn genadetroon mag zien, zal hij ook de liefde van God zien voor zondaren en ook in

het bijzonder voor hemzelf. Job zal ook hebben gezien dat hij in Gods beide handpalmen gegraveerd was, en dat zijn naam in het Boek des Levens was opgeschreven. Alles wat hij ervaren had, was hem uit liefde gegeven, en hij had aan deze liefde genoeg. Job had alles wat hij bezat verloren: vrouw en kinderen, huizen en goederen. Wat hij nog overhield, waren vrienden die hem verdachten en veroordeelden. Dit alles had Job niet in de wanhoop gebracht, integendeel, hij werd in zijn geloof versterkt. Hij zei: 'Zie, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen? Evenwel zal ik mijn wegen voor Zijn aangezicht verdedigen' (Job 13:15). Hij had God als zijn Hulp alleen overgehouden, en meer had hij niet nodig. God was voor hem alles geworden en het schepsel niets!

En nu krijgt hij de liefde van die God in het oog. En wat is daarvan het gevolg? Gaat Job branden van wederliefde? Dreigt hij te bezwijken door het genieten van deze ervaring? Komt hij in een toestand van hemelse vreugde of hoort men hem de halleluja's uitjubelen? Nee, ik weet wel dat Gods kinderen wel eens

in zo'n toestand kunnen komen. Toen Jakob in een droom een hemels visioen gezien had, was het naar zijn gevoel alsof hij in de poort naar de hemel stond. We zien ook dat het diverse keren de ervaring was van de bruid in het Hooglied. David spreekt ervan in de Psalmen en het hart van Hizkia werd door de muziek in de tempel liefelijk getroffen.

Maar het gaat hier met Job heel anders. Het zien van deze dingen brengt Job in diepe verandering, en hij brengt dit onder woorden: 'Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as' (Job 42:6). Maar we hopen een volgende keer over dit vers te spreken.

Toepassing

Gelukkige Job! Ja, alle mensen die dit mogen ervaren, zijn gelukkige mensen. Het is waar, wij hebben niet het voorrecht God te zien in een zichtbare gedaante, maar dat is ook niet nodig. Vanaf de tijd dat God in het vlees verschenen is, is het zien opgehouden. 'Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem

ons verklaard' (Johannes 1:18). We lezen in Johannes 14: 'Jezus zeide tot hem: Ben Ik zo lange tijd met ulieden, en hebt gij Mij niet gekend, Filippus? Die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien; en hoe zegt gij: Toon ons de Vader?' Toen is ook vervuld wat we lezen in Jesaja 33: 'Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid; zij zullen een ver gelegen land zien' (vers 17).

De oude Simeon sprak van dit gezicht: 'Nu laat Gij, Heere! Uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord; want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, Die Gij bereid hebt voor het aangezicht van al de volken; een Licht tot verlichting der heidenen, en tot heerlijkheid van Uw volk Israël' (Lukas 2:29-32). Jezus heeft Zelf gezegd: 'Abraham, uw vader, heeft met verheuging verlangd, opdat hij Mijn dag zien zou; en hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest' (Johannes 8:56). 'Doch uw ogen zijn zalig, omdat zij zien, en uw oren, omdat zij horen. Want voorwaar zeg Ik u, dat vele profeten en rechtvaardigen hebben begeerd te zien de dingen die gij ziet, en hebben ze niet gezien; en

te horen de dingen die gij hoort, en hebben ze niet gehoord' (Mattheüs 13:16-17).

Maar het is voor ons niet nodig dat wij dit gezicht ook zien. Paulus zei: 'Zo dan, wij kennen van nu aan niemand naar het vlees; en indien wij ook Christus naar het vlees gekend hebben, nochtans kennen wij Hem nu niet meer naar het vlees' (2 Korinthe 5:16). Daarom is onze toestand niet minder gelukkig. De Heere Jezus zei immers tegen Thomas: 'Omdat gij Mij gezien hebt, Thomas, zo hebt gij geloofd: zalig zijn zij, die niet zullen gezien hebben, en nochtans zullen geloofd hebben' (Johannes 20:29).

De Kerk van het Oude Testament had in haar begintijd zulke openbaringen nodig. In de tijd van Job was de wet nog niet in het openbaar afgekondigd, en bestond er nog geen geschreven Woord. De kinderen van God ontvingen zulke bekendmakingen en daarin werd de komst van Christus al voorspeld. De Kerk moest toen door zichtbare tekenen worden gebouwd, maar dat is nu niet meer nodig. Jezus heeft aan de Kerk van het Nieuwe Testament niet beloofd dat ze

nog naar zulke visioenen en bekendmakingen moet uitzien, maar ze zal in de eeuwigheid Hem in Zijn heerlijkheid mogen zien. Voor de Kerk geldt: ‘Want wij wandelen door geloof en niet door aanschouwen’ (2 Korinthe 5:7).

En wat is uiteindelijk de vrucht geweest van het tijdelijke zien van een verschijning of een visioen, bijvoorbeeld voor Bileam? Zonder een geestelijk gezicht op zijn HEERE zou alleen het zien van een uiterlijk teken voor Job weinig betekend hebben.

En dit geluk hebben wij ook. God laat Zich horen. God spreekt met verschillende stemmen, in het bijzonder in Zijn Woord. We horen de stem van de wet en de stem van het Evangelie. We lezen over de stemmen van de roependen in de woestijn. We horen van de stem van een Boanerges en van een Barnabas. God laat Zich zien in Zijn zegeningen, in Zijn dienaren; ‘uw ogen zullen uw leraars zien’. Zij zijn het die u tekenen laten zien. Hier en daar zijn er nog wel enkele beproefde en ervaren kinderen van God die gezichten van God mogen zien.

Maar hoeveel mensen zijn nog steeds blind en doof; mensen die niet kunnen zien en horen. Hoeveel mensen luisteren helemaal niet naar God als Hij spreekt door middel van de oordelen. Ja, ze weigeren te luisteren en hebben hun oren gesloten. Onder de prediking van het Evangelie kunnen ze niet alleen moeilijk horen, maar ze zijn totaal doof. Als er bij hen wordt aangedrongen, doen ze alles om niet te luisteren. Hierin volgen ze de Farao na.

Hoeveel blinde mensen zijn er niet? Ze zijn in hun werk en in hun studie heel verstandig, maar wat hun geestelijke staat betreft, zijn ze blind. Sommigen kunnen het de Farizeeën nazeggen als het over hun uiterlijke Bijbelkennis gaat: ‘Zijn wij dan ook blind?’

Er zijn mensen die nog nooit iets gezien hebben. Ze hebben nog nooit iets van zichzelf gezien: hoe hun leven is, wie ze zijn en wat er van hen worden zal. Ze hebben ook nooit iets van God gezien: iets van Zijn Wezen en Wie God is in Zijn werken. Ze hebben God nooit gezien zoals Hij op Zijn troon zit. In de Heilige Schrift wordt over drieërlei tronen gesproken: de troon

van de rechtspraak, de troon van de genade en de troon van de heerlijkheid. Op geen van deze drie hebben ze ooit een blik geslagen. Aan de gerechtigheid van God durven ze niet te denken; hoe ze tot genade kunnen komen, weten ze niet en er is geen hoop op het ingaan in de heerlijkheid.

U kunt mij antwoorden dat er veel mensen horen en zien. Ze komen om naar de prediking van Gods Woord te luisteren, aan de sacramenten deel te nemen en ze weten veel over de Bijbel te vertellen. Dat is waar, maar u moet bedenken dat ze wel horen, maar niet verstaan, en dat ze zien, maar niet opmerken. Ze horen, maar ze geloven niet. Ze geloven in hun eigen kennis, maar ze kennen de oefeningen van het geloof niet. Wat betekent geloven zonder de oprechte gehoorzaamheid? Men ziet wel, maar men dringt niet door tot de kern van de zaak. Men kijkt wel naar een ander, maar niet naar zichzelf. Men let alleen op het uiterlijke gedrag, maar men kijkt niet naar de goddeloosheid in het hart. Nog erger is het dat ze naar de wereld kijken met haar begeerlijkheid, zoals de

vrouw van Lot achteromkeek naar Sodom. Ze nemen deel aan het Heilig Avondmaal, omdat ze ernaar verlangen Jezus te zien. Dat is voor hen genoeg, en daarna keren ze terug naar hun alledaagse leven.

Wat bent u ongelukkig als u nog zo blind en doof bent! U ligt onder een zwaar oordeel. De Heere Jezus zegt: ‘En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de mensen hebben de duisternis liever gehad dan het licht, want hun werken waren boos’ (Johannes 3:19). De mannen van Jabes waren in uiterst ongelukkige omstandigheden, want Nahas de Ammoniet had tegen hen gezegd: ‘Onder deze voorwaarde zal ik een verbond met u maken, dat ik u allen het rechteroog uitsteek, en dat ik deze schande op gans Israël leg’ (1 Samuël 11:2). Maar is uw toestand niet veel gevaarlijker? Luister eens naar wat Paulus zegt: ‘Doch indien ook ons Evangelie bedekt is, zo is het bedekt in hen die verloren gaan, in wie de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van

Christus Die het Beeld Gods is' (2 Korinthe 4:3-4).

Daar komt bij dat u zichzelf blind en doof maakt. Zondigt u daarin niet vrijwillig en dat ondanks de vele waarschuwendende stemmen die ons de ondergang aankondigen? Wat hebben we toch veel reden om te vrezen dat ons oordeel zwaarder zal zijn. Als een volk ondanks veel waarschuwingen niet wil luisteren, kan het niet anders dan het oordeel verwachten. Als ze het zien komen, is het te laat.

Moge de Heere u nog deze dag een luisterend oor en een verlicht oog geven. Let toch op alle waarschuwendende stemmen die de Heere tot u laat spreken. Sluit uw ogen en oren voor de wereld. Sla een blik naar binnen en bedenk hoe ellendig u eraan toe bent. Maak gebruik van Jezus als uw Geneesheer. Bedenk dat er een stem is die we allen eens zullen horen: de stem van de laatste bazuin. U zult Jezus eenmaal zien op de wolken, maar wee u, als u Hem in uw leven niet in genade hebt gezien.

Kinderen van God, gelukkig dat u hoort. U bent ontwaakt door de stemmen die God u liet horen. Het Woord dat u met uw uitwendige oren hoorde, kwam ook in uw hart. U hebt het in uw overtuiging gehoord: ‘De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot de HEERE, zo zal Hij Zich over hem ontfermen, en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldig’ (Jesaja 55:7). Toen u geloofde, hoorde u de stem van de Vader: ‘Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Wie Ik Mijn welbehagen heb’ (Mattheüs 3:17). U hoorde de stem van de Zoon: ‘Wend u naar Mij toe, word behouden, al gij einden der aarde, want Ik ben God, en niemand meer!’ (Jesaja 45:22). De stem van de Heilige Geest sprak: ‘Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven; en zo iemand zich onttrekt, Mijn ziel heeft in hem geen behagen’ (Hebreeën 10:38). Ja, God heeft u nog meer gegeven. Hij heeft ook uw ogen geopend. Hij heeft u door Zijn licht beschenen, zodat u Jezus zag in Zijn bereidwilligheid. U zag de grote genade van God en u kreeg vrijmoedigheid uw ogen op Jezus te

slaan, en u zag Hem ook werkelijk. U zag Hem als u in gebed was of als er tijdens het Heilig Avondmaal een ladder aanwezig was die tot in de hemel reikte. Als u Hem eenmaal gezien hebt, kunt u niet meer terugzien. U kunt wél te veel naar andere dingen kijken, of Jezus uit het oog verliezen, maar u kunt niet meer terugzien (Jesaja 32:3). Besef dat er voor u genade is die bewaart voor afval.

Let erop dat u niet slechter gaat horen; houd uw gehoor scherp. Ga toch niet naar de wereld; wat is er in de wereld te horen? Luister liever met aandacht naar wat Jezus zegt. Wees leergierig om de wijze lessen van de opperste Wijsheid te ontvangen. Luister met een gewillig gemoed, en spreek met uw hele hart: ‘Spreek, HEERE, want Uw knecht hoort’. Als u luistert, pas het toe op uw eigen levensomstandigheden, maar breng het ook in praktijk.

Ten slotte, laat uw stem veel gehoord worden in de hofhouding van de hemel. Bij een aardse koning zal men niet altijd gehoor krijgen, maar wél bij Jezus. Laat het met Job uw streven zijn steeds méér en helderder te zien. U zult uzelf

beter leren kennen, meer zekerheid ontvangen van uw geestelijke staat, maar ook God beter leren kennen in Zijn goddelijke eigenschappen. Zie op Hem met een tere en toegewijde liefde en vind in Hem uw grootste vreugde.

Laat alle zondige en aantrekkelijke aanbiedingen van de wereld voor wat ze zijn. Wordt het donker in uw hart, vertel het aan de Heere; er is voor de grootste zondaar ogenzalf. Verlang ernaar om Hem steeds in het oog te houden. Dit zal u in dit leven meer ootmoedig maken.

Dit moge u tot troost zijn, kinderen van God. God zal de rechtvaardigheid van uw zaak aan het licht brengen, zoals Hij dat ook met Job deed. Als u roept, zal Hij u Zijn stem laten horen. Als Hij soms niet luistert, is het slechts voor een moment en Hij wil daardoor uw geloof versterken. De Heere zegt tegen Zijn volk: ‘Voor een klein ogenblik heb Ik u verlaten, maar met grote ontfermingen zal Ik u vergaderen. In een kleine toorn heb Ik Mijn aangezicht van u een ogenblik verborgen, maar met eeu-

wige goedertierenheid zal Ik Mij over u ontfermen, zegt de HEERE, uw Verlosser' (Jesaja 54:7-8). Wat u nu nog niet ziet, zult u hierna mogen zien. 'Want wij kennen ten dele, en wij profeteren ten dele; doch wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten dele is, te niet gedaan worden' (1 Korinthe 13:9-10). Dan zullen de woorden van Paulus waarheid worden: 'Maar gelijk geschreven is: Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklimmen, hetgeen God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben' (1 Korinthe 2:9).

Voor Job ging het licht op na de duisternis en dit zal bij u ook gebeuren. 'De oprechten gaat het licht op in de duisternis' (Psalm 112:4).

Dan zult u door dit heerlijke licht onmiddellijk beschenen worden. U zult dan ontvangen waar ook Job naar uitkeek: 'Want ik weet: mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan. En als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen, Die ik voor mij aanschouwen zal,

en mijn ogen zien zullen, en niet een vreemde;
mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot'
(Job 19:25-27).

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter

Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat

Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 12,- per jaar (10 ex.)

**Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:**

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl